

48 שמנהגו של רב היה שלא להעמיד מתורגמן לדרוש לפני הקהל,
 49 מזמן שאכל סעודת היום ביום טוב, ועד למחרת, ונהג כן, **מִשּׁוּם** חשש
 50 **שְׂכָרוֹת** מחמת היין ששתה בסעודתו, ואסור להורות הלכות
 51 בשכרות, שמא יטעה, ואיסור זה נלמד מהפסוק האמור, שאחר
 52 האזהרה שלא יעבדו הכהנים בשכרות ממשך הכתוב **וְלֹא־הִבְדִּיל בֵּין**
 53 **הַקּוֹדֵשׁ וּבֵין הַחֹלִי**, והיינו, שגם בשעה שהחכם בא להבדיל ולהורות
 54 בין דבר קדושה לדבר חול אסור לו להיות בשכרות.
 55 הגמרא חוזרת לעסוק במקור לחילול עבודתו של מחוסר בגדים,
 56 ומביאה שיש מקור נוסף לכך, ומקשה מדוע נצרך. מקשה הגמרא:
 57 **אֲפֵלַי, מִהֶקְבָּא** – מהפסוק 'והיתה להם' **נִפְקָא** חילול מחוסר בגדים
 58 הוא, והלא **מִהֶתֶם נִפְקָא**, שנאמר במצות הצתת אש על המזבח,
 59 לצורך הקטרת הקרבנות (ויקרא י א) **וְנִתְּנָו בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אֵשׁ עַל**
 60 **הַמִּזְבֵּחַ**, ותיבת 'הכהן' מיותרת ללמד שצריך להיות אהרן **בְּכִיהוֹנוֹ** –
 61 לבוש בבגדיו הראויים לו, בעת הצתת האש, ורק אז נקרא 'אהרן
 62 הכהן' וכשר לעבודה, **לִיְמַד עַל כֵּהֵן גְּדוֹל שְׁלֹבֵשׁ בְּגָדָי כֵּהֵן הַדְּיוּט**
 63 **וְעֵבֶד, שְׁעִבְדֵתוּ פְּסוּלָה**. וקשה מדוע צריכים שני הלימודים
 64 להיכתב.
 65 מיישבת הגמרא: שני הלימודים נצרכים, **אִי מִהֶתֶם** – אילו למדנו
 66 החילול רק מ'והיתה להם', **הִנֵּי מִיְלֵי בְּעִבְדָה** חשובה
 67 **דְּמַעֲבָבָא כְּפָרָה** – שמעכבת כפרת הקרבן, וכגון זריקה, **אֲכָל עֲבֹדָה**
 68 **דְּלֹא מַעֲבָבָא כְּפָרָה**, כגון הצתת האש שאינה מעכבת, שהרי אפשר
 69 להקטיר את הקרבנות באש שירדה מהשמים על המזבח, **לֹא** – אין
 70 צריך לעבדה בבגדי הכהונה, לכן נצרך הלימוד מ'זנתנו בני אהרן
 71 הכהן', שאף עבודה כזו לכתחילה צריך לעשותה בבגדי הכהונה
 72 הראויים לכהן העובד.
 73 שוב מקשה הגמרא: **וְאֲפֵלַי, מִהֶקְבָּא** – מ'והיתה להם' **נִפְקָא** חילול
 74 מחוסר בגדים, והלא **מִהֶתֶם נִפְקָא**, שנאמר במצות הקטרת אברי
 75 עולת נדבה (שם א ח), **וְיַעֲרֹבוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת הַנֶּחֱתִים וְגו'** אֵת
 76 הָרֹאשׁ וְאֵת הַפֶּדֶר עַל הַעֲצִים אֲשֶׁר עַל הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל הַמִּזְבֵּחַ, ותיבת
 77 'הכהנים' מיותרת ללמד שצריכים בני אהרן להיות **בְּכִיהוֹנָן** –
 78 לבוש בבגדי הכהונה הראויים, שבהם תלויה כהונתם, **וּמִבְּאֵן**
 79 **לְכֵהֵן הַדְּיוּט שְׁלֹבֵשׁ בְּגָדָי כֵּהֵן גְּדוֹל, וְעֵבֶד, עֲבֹדֵתוּ פְּסוּלָה**. וקשה,
 80 מדוע צריכים שני הלימודים להיכתב.
 81 מיישבת הגמרא: שני הלימודים נצרכים, **אִי מִהֶתֶם** – אילו למדנו
 82 החילול רק מ'והיתה להם', **הִנֵּי מִיְלֵי בְּעִבְדָה** את
 83 העבודה דווקא ח'פסוד בגדים, כגון כהן גדול המשמש בבגדי כהן
 84 הדיוט, **אֲכָל יִיתַר בְּגָדִים לֹא, קָא מִשְׁמַע לָן הַלִּימוֹד 'הַכֹּהֲנִים'**
 85 'בכיהונן' שגם באופן זה מחלל עבודתו.
 86 הגמרא מביאה ברייתא המבארת פרטי דינים בבגדי הכהונה: **תָּנוּ**
 87 **רַבְּנָנָּן, הָיוּ בְּגָדֵי הַכֹּהֲנֹה מְרוּשְׁלָין** – נגררים על הקרקע, מחמת שהיו
 88 ארוכים ממידתו של הכהן הלובושם, או שהיו **מְסוּלְקִין** מהקרקע,
 89 מחמת שהיו קצרים מדי, או שהיו **מְשׁוּחָקִים** – ישינים, **וְעֵבֶד בָּהֶם,**
 90 **עֲבֹדֵתוּ בְּשִׁירָה**.
 91 ממשיכה הברייתא: **לְבַשׁ שְׁנֵי מְכַנְסִים, או שְׁנֵי אֲבָנִים, או שהיה**
 92 **חָסֵר אֶחָת** מבגדי הכהונה, או שלבש יָתֵר אֶחָת, והיינו שהוסיף
 93 ללבוש בגד שלא מבגדי הכהונה, או שְׁהִיתָה לוֹ רֵמָה – תחבושת על
 94 מַפֵּת פְּשָׁרוֹ, תַּחַת בְּגָדוֹ, וחוצצת בין הבגד לבשרו, או שְׁהָיוּ

1 תְּלִמּוּד לִזְמַר 'חֻוּקָה חֻוּקָה' לְגִזְרָה שְׁוָה – נאמר בענין שתויי יין
 2 (ויקרא י ט) 'חוקת עולם', ולמידים גזירה שוה מתיבת 'חוקת' למחוסר
 3 בגדים ולמי שלא קידש ידיו ורגליו שגם בהם נאמר לשון 'חוקה/
 4 שכשם ששתוי יין שעבד חילל, כך גם אלו. ומבואר בברייתא
 5 שהמקור לחילול עבודתו של מחוסר בגדים הוא מגזירה שוה משתויי
 6 יין, ומדוע אמר רבי אבהו מקור אחר.
 7 מתרצת הגמרא: **אִי** היה נלמד החילול רק **מִהֶתֶם** – מהגזירה שוה,
 8 **הִנֵּי מִיְלֵי שְׁמַחֲלָל הַעֲבוּדָה דוּוּקָא עֲבֹדָה דְּזֵר תִּיב**
 9 **עֲלֵיהָ מִיתָה** אם עושה אותה, וכן שאר הפסולים לעבודה אין חייבים
 10 מיתה אלא בעבודות אלו, שהרי פרשת שתויי יין מדברת בעבודות
 11 שחייב עליהם מיתה, שנאמר (ויקרא י ט) **יֵין וְשֵׁכָר אַל תִּשְׁתּוּ וְגו'** וְלֹא
 12 **תִּמְתּוּ. אֲכָל בְּעִבְדָה דְּאִין זֵר תִּיב עֲלֵיהָ מִיתָה, אִימָא לֹא** מחלל
 13 העבודה, **קָא מִשְׁמַע לָן הַלִּימוֹד שְׁדַרְשׁ רַבִּי אַבְהוֹ מ'והיתה להם'**
 14 **שבלא הבגדים הרי הוא זר, ומחלל כל העבודות כשם שזר מחללם,**
 15 **ורק לענין מיתה יש חילוק בין ארבע עבודות לשאר העבודות כמו**
 16 **בור.**
 17 שואלת הגמרא: **אֲשְׁפָּחֵן חִילוֹל מְחֹסֵר בְּגָדִים** בכל העבודות, אבל
 18 חילול **שְׁתֵּוּי יֵין** בעבודות שאין זר חייב עליהם מיתה **מְנַלָּן**, שהרי
 19 חילול נלמד מ'להבדיל', וכפי שנתבאר פרשה זו אינה עוסקת אלא
 20 בעבודות שחייב עליהם מיתה, שנאמר **וְלֹא תִמְתּוּ**.
 21 משיבה הגמרא: **אֲתִיָּא בְּגִזְרָה שוה 'חֻוּקָה חֻוּקָה' מִמְּחֹסֵר בְּגָדִים,**
 22 ומחוסר בגדים מחלל כל העבודות, כפי שדרש רבי אבהו מ'והיתה
 23 להם' שדינו כזר.
 24 מקשה הגמרא: **וְהָא תָּנָא 'וְלֹא־הִבְדִּיל בֵּין' וְגו' קָא נְסִיב לָהּ** – והלא
 25 התנא בברייתא נקט שהמקור לחילול עבודת שתויי יין הוא מהכתוב
 26 'להבדיל'. ואין נחלוק על התנא ונאמר שהמקור לחילול עבודת
 27 שתויי יין הוא גזירה שוה ממחוסר בגדים.
 28 מתרצת הגמרא: **מִקְמֵי דְּלִיקוּם גִּזְרָה שְׁוָה** – בתחילת דבריו עדיין
 29 לא זכר התנא את הגזירה שוה למחוסר בגדים, ולכן למד חילול
 30 שתויי יין מ'להבדיל', אבל אחר שנוכר בה, כפי ששנה בהמשך
 31 הברייתא, חזר בו ולמד החילול מהגזירה שוה.
 32 שוב מקשה הגמרא: **וְהָא תָּנָא מְחֹסֵר בְּגָדִים הוּא דְּקָא יִלְיָהּ**
 33 **מִשְׁתֵּוּי יֵין** – והלא גם בהמשך דברי התנא כשהזכיר את הגזירה
 34 שוה לא הביאה כדי ללמוד חילול שתויי יין ממחוסר בגדים, אלא
 35 אדרבה, דרש אותה כדי ללמוד חילול מחוסר בגדים משתויי יין.
 36 מיישבת הגמרא: באמת כוונת התנא לדרוש הגזירה שוה כפי
 37 שתירצנו, **וְהָכִי קָאָמַד הַתָּנָא**, בתחילת דבריו למד חילול שתויי יין
 38 מהכתוב 'להבדיל', ואחר כך המשך ואמר, אמנם למדנו מכך חילול
 39 עבודות שיש בהם חיוב מיתה, אך **מִנֵּין שְׁלֹא (נחלקין) [נחלקין] בֵּין**
 40 **מְחֹסֵר בְּגָדִים לְשְׁתֵּוּי יֵין וְשְׁלֹא רְחוּץ יָדַים וְרַגְלַים, שכשם**
 41 **שמחוסר בגדים מחלל כל העבודות, כך גם הם, תְּלִמּוּד לִזְמַר 'חֻוּקָה**
 42 **חֻוּקָה' לְגִזְרָה שְׁוָה, ללמד שכשם שמחוסר בגדים שנאמר בו 'חוקה'**
 43 **מחלל כל העבודות, כך גם שתויי יין ומי שלא קידש ידיו ורגליו**
 44 **שנאמר בהם 'חוקה' מחללים כל העבודות.**
 45 מבררת הגמרא: **אֲלֵא** הכתוב בשתויי יין **וְלֹא־הִבְדִּיל בֵּין הַקּוֹדֵשׁ וּבֵין**
 46 **הַחֹלִי לְמָה לִי.** משיבה הגמרא: הכתוב נצרך **לְבְּדָרְבַּי** – ללמד הלכה
 47 שנהג בה רבי, **דְּרַב לֹא מוֹקִים אֲמֹרָא עֲלֵיהָ מִיּוֹמָא טְבָא לְחַבְרָה** –

בגדי הכהונה מְטוֹשְׁמִינִין – מלוכלכים בטיט, או מְקוֹרְעִין, וְעַבְד
 בבגדים אלו, עֲבוֹדָתוֹ פְּסוּלָה.
 הגמרא מביאה מאמרו של שמואל בנידון זה: אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר
 שְׁמוּאֵל, בגדי כהונה מְרוּשְׁלִין בְּשָׂרֵין, מְסוּלְקִין פְּסוּלִין.
 מקשה הגמרא: וְהִתְנַאי בגדי כהונה מְסוּלְקִין בְּשָׂרֵין.
 מיישבת הגמרא: אָמַר רַבִּי פִּרְיָא, לֹא קָשְׁיָא, כָּאֵן – בברייתא
 מדובר באופן שהם כמידתו של הכהן, אלא שפִּיִּלְקוּן עַל יְדֵי אֲבָנִט –
 שהגביהם וקשר עליהם את האבנט, ולכן מסולקים הם מהארץ, כָּאֵן
 – ומה שאמר שמואל שפסולים, היינו בְּדִלְתֵינְהוּ מְעִיקְרָא כָּלָל –
 שחסרים הבגדים מתחילתם את האורך הנצרך למידתו, ולכן פסולים
 הם.
 למדנו בדברי הברייתא ובדברי שמואל שבגדים מרושלים כשרים,
 הגמרא מביאה דעה החולקת: רַב אָמַר, אֶחָד זֶה וְאֶחָד זֶה – בין
 מרושלים, ובין מסולקים, פְּסוּלִין.
 הגמרא מביאה מעשה בנידון זה: רַב הוּנָא אֵיקְלַע לְאַרְגִּינָא וְ–שם
 מקום, רַמָּא לִיה בַּר אוֹשְׁפִיזְכִּינְהּ – הקשה לו בנו של בעל הבית
 שרב הונא התאכסן אצלו, מִי אָמַר שְׁמוּאֵל בגדי כהונה מְרוּשְׁלִין
 בְּשָׂרֵין וּמְסוּלְקִין פְּסוּלִין, וְהִתְנַאי מְסוּלְקִין בְּשָׂרֵין, אָמַר לִיה רַב
 הוּנָא, בַּר מִינְה דְהִתְהִיא – חוץ מקושיא זו, כלומר, אין זו קושיא,
 דְשָׁרְיָה – שכבר תירצה רַבִּי פִּרְיָא בַּר חָטָא, ששמואל דיבר באופן שהבגד
 חסר מעיקרו, והברייתא מדברת באופן שהגביה הבגד על ידי אבנט,
 אֶלָּא אִם יֵשׁ לְהַקְשׁוֹת מִבְּרִייתָא זו, לְרַב קָשְׁיָא, שפסל בגדים
 מרושלים, והברייתא הכשירה אותם, וְכִי תִּימָא לְתַרְץ, מִאי
 מְרוּשְׁלִין שהכשירה הברייתא, היינו שאכן הבגדים עצמם ארוכים
 ממידתו של הכהן, אמנם מְסוּלְקִין עַל יְדֵי אֲבָנִט למידתם הראויה,
 וְסוּבַר הֵתָנָא אֲבָנִט מִינֵי אֲנִיזוּ – האבנט הרי הוא כחותך את החלק
 המיותר בבגד, ולכן נחשבים הבגדים כעשויים במידתם הראויה, ומה
 שפסל רב מרושלים היינו באופן שלא סילקם אלא נגררים על הארץ.
 אֶלָּא אִם תֵּאמַר כֵּן, אִם כֵּן מַה שֶּׁהַכְּשִׁירָה הַבְּרִייתָא בַּגְדִים מְסוּלְקִין
 קָשְׁיָא, שאין לתרץ כפי שתירצנו לפי שמואל, שמדובר באופן
 שעשויים כמידתם אלא מסולקים על ידי אבנט, שהרי תירצנו לפי
 רב שהתנא סובר שסילוק על ידי אבנט דינו כאילו נחתך החלק
 המסולק מהבגד, ולפי זה אם סילק הבגד והגביהו ממידתו הראויה
 הרי זה כנחתך חלק זה, וכיצד הכשירה אותו הברייתא.
 מתרצת הגמרא: אָמַר רַבִּי יוֹרְאָה, אִכְּן לְשִׁית רַב דַּעַת הֵתָנָא
 בברייתא שאבנט מיגז אגוז, וְרַב תְּרָא תְּנִי – ורב שנה את מה ששנינו
 בברייתא 'מרושלין' ומסולקין' כדן אחד, ולא כשני דינים נפרדים,
 וכך פירש את דברי הברייתא. בגדי כהונה מְרוּשְׁלִין, שפִּיִּלְקוּן עַל יְדֵי
 אֲבָנִט למידתם הראויה, בְּשָׂרֵין. אבל דין בגדים שסילקם יותר
 ממידת הכהן לא הוזכרו בברייתא, ובאמת פסולים הם, כיון שסילוק
 על ידי אבנט הרי הוא כמו שנחתך הבגד.
 רב ירמיה תולה מנחלקות רב ושמואל בדין בגדים מרושלים
 במחלוקת תנאים לענין ציצית: אָמַר רַב יְרֵמְיָה מְדִיפְתִי וְ–שם מקום,
 דין בגדי כהונה מְרוּשְׁלִין שֶׁלֹּא סִילְקוּן עַל יְדֵי אֲבָנִט, אלא נגררים על
 הארץ, תְּנַאי הִיא, דְתַנַּי, נאמר בתורה במצות ציצית (דברים כב יב)
 גְּדִלִים תַּעֲשֶׂה לָּךְ עַל אַרְבַּע כְּנָפוֹת כְּסוּתֶךָ אֲשֶׁר תִּכְסֶּה בָּהּ, דורשת
 הברייתא, תיבת 'ארבע' באה ללמד שמצות ציצית נאמרה רק בטלית
 בעלת אַרְבַּע כְּנָפוֹת, וְלֹא בבעלת שְׁלֹשׁ כְּנָפוֹת. מבררת הברייתא: או
 שמא הפסוק אִינּוּ בא ללמד אֶלָּא שדווקא טלית בעלת אַרְבַּע כְּנָפוֹת
 חייבת בציצית, וְלֹא בעלת חֲמֵשׁ כְּנָפוֹת. משיבה הברייתא: בְּשִׁהוּא
 אָמַר רַבִּי הִיא פְּסוּלָה אֲשֶׁר תִּכְסֶּה בָּהּ, ודברים אלו מיתרים לרבות
 בגד נוסף, חָרִי פְּעֻלַת חֲמֵשׁ אָמַר רַבִּיבּוּז, לְחִיבָה בְּצִיצִית, הָא
 מַה אֲנִי מְקַיֵּים לְמַעַת מִתְּבִיבָא 'אַרְבַּע', בהכרח אַרְבַּע וְלֹא שְׁלֹשׁ.
 ממשיכה הברייתא ושואלת: וְכִּי רִיאַת לְרִבּוֹת מֵאֲשֶׁר תִּכְסֶּה בָּהּ
 כְּעֻלַת חֲמֵשׁ, וְלֹא חֲמֵשׁ מֵאַרְבַּע כְּנָפוֹת שֶׁלֹּא אֶלָּא שפירש לדרוש
 להיפך, מֵאַרְבַּע נִמְעַט בעלת חֲמֵשׁ, ומֵאֲשֶׁר תִּכְסֶּה בָּהּ נִרְבָּה בעלת
 שְׁלֹשׁ. משיבה הברייתא: מְרַבָּה אֲנִי כְּעֻלַת חֲמֵשׁ, שֵׁישׁ כְּכֹלל חֲמֵשׁ
 כְּנָפוֹת גַּם אַרְבַּע כְּנָפוֹת, וּמִצִּיאַת אֲנִי כְּעֻלַת שְׁלֹשׁ, שְׁאִין כְּכֹלל שְׁלֹשׁ

אַרְבַּע. כלומר, סברא היא לרבות בעלת חמש שהרי יש לה ארבע
 כנפות, ואין הריבוי סותר מה שנאמר 'ארבע כנפות כסותך', מה שאין
 כן בעלת שלש אין לה ארבע כנפות, לכן מסתבר להעמיד את
 המיעוט בטלית זו.
 וְתַנַּי אֵיךְ – ושנינו בברייתא אחרת, נאמר גְּדִלִים תַּעֲשֶׂה לָּךְ עַל
 אַרְבַּע כְּנָפוֹת כְּסוּתֶךָ, דורשת הברייתא: 'אַרְבַּע' וְלֹא טלית בעלת
 שְׁלֹשׁ כְּנָפוֹת, וכן באה ללמד 'אַרְבַּע' וְלֹא בעלת חֲמֵשׁ כְּנָפוֹת.
 נמצא שנחלקו הברייתות בדין טלית בעלת חמש כנפות, רב ירמיה
 מדיפתי רצה לתלות דין בגדים מרושלים במחלוקת זו: מִאי לֹא פְּהָא
 קְמִיפְלִגִי, דְמַר סָבַר וְיַתְרָא כְּמִינֵי דְרִיבָא דְרִיבָא – שהברייתא שפטרה
 טלית בעלת חמש כנפות מציצית סברה שכל דבר המיותר מחשבים
 אותו כנמצא, ולכן בעלת חמש פטורה, שכיון שהכנף החמישי נחשב
 כנמצא, הרי אינה בת ארבע, ולא חייבה התורה אלא בעלת ארבע
 כנפות. וְיַתְרָא סָבַר כְּמִינֵי דְרִיבָא דְרִיבָא – והברייתא שחייבה סברה
 שכל דבר המיותר נחשב כמי שאינו, וכיון שכן אין נחשב הכנף
 החמישי והמיותר למצות ציצית! כחלק מהטלית, ונחשבת כבעלת
 ארבע כנפות, וחייבת בציצית. וכמו כן לענין בגדי כהונה מרושלים,
 לדעת הסובר שכל המיותר כמי שאינו, כשירה עבודת הכהן בבגדים
 אלו, שהחלק המיותר בבגד כמי שאינו, ואין הכהן נחשב למיותר
 בגדים, אבל לדעת הסובר שהמיותר נחשב כנמצא, פטולה עבודת
 הכהן, שהרי לבוש הוא גם בחלק המיותר, ודינו כמיותר בגדים.
 דוחה הגמרא: לֹא, דְכֹלֵי עֲלָמָא כֹּל דְּבַר הַמִּיתוּרָא כְּמִינֵי דְרִיבָא
 דְרִיבָא, ולפי זה יש לפטור טלית בעל חמש כנפות, וְהִטְעַם שחייבה
 הברייתא הראשונה טלית זו הוא מפני דְשִׁאנִי הָכָא דְרַבִּי רְחִמָא
 בכתוב 'אֲשֶׁר תִּכְסֶּה בָּהּ', שאף שיש לה כנף נוסף הרי היא חייבת
 בציצית.
 מבררת הגמרא: וְאֵיךְ – והתנא בברייתא השניה הסובר שטלית זו
 פטורה מציצית, הִיא 'אֲשֶׁר תִּכְסֶּה בָּהּ' מִאי עֵבִיד לִיה.
 משיבה הגמרא: מִיבְּעִי לִיה לְכַדְתֵּינָא, נאמר במצות ציצית (במדבר טו
 ט) 'וְרִיאֲתֶם אוֹתוֹ', וכונת הפסוק ללמד שדווקא בבגדים הלובשים
 אותם ביום, שאז אפשר באור יום לראות את הציצית, יש להטיל
 בהם ציצית, פְּרַט לְכִסּוֹת לִילָה. מבררת הברייתא: או אִינּוּ אֶלָּא
 פְּרַט לְכִסּוֹת סוּמָא – עיור, שאינו יכול לראות הציצית. משיבה
 הברייתא: בְּשִׁהוּא אָמַר 'אֲשֶׁר תִּכְסֶּה בָּהּ' ומרבה בגד נוסף, חָרִי
 כְּסוֹת סוּמָא אָמַר לְחִיבּוּב, הָא מַה אֲנִי מְקַיֵּים הַמִּיעוּט 'וְרִיאֲתֶם
 אוֹתוֹ', פְּרַט לְכִסּוֹת לִילָה.
 שואלת הברייתא: וְכִּי רִיאַת לְרִבּוֹת מֵאֲשֶׁר תִּכְסֶּה בָּהּ לְחִיבּוּב כְּסוֹת
 סוּמָא, וְלֹא חֲמֵשׁ מִזִּיאֵת אוֹתוֹ כְּסוֹת לִילָה, והלא אפשר לדרוש
 להיפך, מֵאֲשֶׁר תִּכְסֶּה בָּהּ נִרְבָּה כסות לילה, ומִזִּיאֵת אוֹתוֹ נִמְעַט
 כסות סומא. משיבה הברייתא: מְרַבָּה אֲנִי כְּסוֹת סוּמָא שִׁישְׁנָה
 בְּרִיאָה אֶצֶל אַחֵרִים, וּמִצִּיאַת אֲנִי כְּסוֹת לִילָה שִׁישְׁנָה בְּרִיאָה אֶצֶל
 אַחֵרִים, כלומר, מסתבר יותר למעט מִזִּיאֵת אוֹתוֹ כסות לילה,
 שהרי לכל העולם אין הציצית נראית בלילה, מה שאין כן כסות
 סומא אף שהלובשה אין רואה הציצית, מכל מקום אחרים רואים
 אותה, ומתקיים 'וראיתם אותו' בראיית אחרים.
 [מבררת הגמרא: וְאֵיךְ – והתנא בברייתא האחרת הסובר לרבות
 מֵאֲשֶׁר תִּכְסֶּה בָּהּ לְחִיבּוּב בְּצִיצִית טלית בעלת חמש כנפות, מנין הוא
 דורש חיוב כסות סומא בציצית. משיבה הגמרא: נִפְקָא לִיה מֵ'אֲשֶׁר',
 שלרבות טלית בעלת חמש כנפות די בכתוב 'תכסה בה'.
 מבררת הגמרא: וְאֵיךְ הסובר שטלית בעלת חמש כנפות פטורה
 מציצית מה דורש מֵאֲשֶׁר. משיבה הגמרא: תנא זה תיבת 'אֲשֶׁר' לֹא
 דְרִיבָא, שסובר שאינה מיתרת].
 הגמרא מביאה ברייתא נוספת המבארת פרטי דינים בבגדי הכהונה:
 תְּנִי רַבְּנֵן, נאמר בתורה כמה פעמים לענין בגדי הכהונה שיהיו
 עשויים מ'בד', הגמרא דורשת מתיבה זו כמה פרטים בצורתם
 הראויה של הבגדים:
 א. 'בד', שְׁהִיוּ שֶׁל פוּץ – עשויים מפשתן.
 ב. 'בד', שְׁהִיוּ חֲדָשִׁים, כפי שהיה הפשתן בעת עשיית הבגדים.

ג. 'בד', שיהו החוטים שממנו עשויים הבגדים שזורים - שכל חוט
 עשוי מכמה חוטים השזורים יחדיו.
 ד. 'בד', שיהו חוּטָן כְּפֹל שֶׁשָׁה - שכל אחד מהחוטים שממנו
 עשויים הבגדים יהיה מורכב משהו חוטים שזורים יחדיו.
 ה. 'בד', שְׁלֵא יִלְבַּשׁ בְּגַד שֶׁל חוּל עִמָּהֶן בעת העבודה, ש'בד'
 משמעותו לשון 'לבד', והיינו שילבש הכהן בגדים אלו לבדם.
 מקשה הגמרא: אָמַר לִיה אֲבִי לְרַב יוֹסֵף, בְּשִׁלְמָא מה שדרשה
 הברייתא מתיבת 'בד' שיהיו הבגדים שֶׁל בּוּיָן, הָא קָא מְשַׁמַּע לָן בּוּיָן
 אִין מִיּוֹד אֲחֵרֵינָא לא - שיהיו הבגדים עשויים דווקא מבּוּיָן ופשתן
 ולא מדבר אחר, ואין לנו סתירה לכך. אֵלֵא מה שדרשה 'בד' שיהיו
 חֲרָשִׁים קשה, וכי חֲרָשִׁים אִין - כשרים הם, שֶׁחֲקִין לָא, וְהִתְנִיא
 בברייתא שהובאה לעיל (ע"א) בגדי כהונה מְשֻׁחָקִין כְּשָׂרִים.
 רב יוסף משיב לבאבי בקושיא: אָמַר לִיה, וְלִמְעָמִיד - לשיטתך
 שהבנת שכונת הברייתא הדרושה את כל הדינים ממשמעות תיבת
 'בד', ולכן כולם מעבכים העבודה, והלא אם כן יש לך להקשות גם
 איך דרשה הברייתא 'בד', שיהו חוּטָן כְּפֹל שֶׁשָׁה, והלא לא די שאין
 שום משמעות תיבת 'בד' לכך, אלא אדרבה, 'בד' חד חד לְחוּרִיה
 מְשַׁמַּע - 'בד' משמעותו לשון יחיד, והיינו שכל חוט יהיה יחיד ולא
 שזור מכמה חוטים. אֵלֵא בהכרח הָכִי קָאֵמַר הַתַּנָּא, בְּגָדִים שְׁנַאֲמַר
 בְּהָן 'בד', צְרִיכִין שֶׁיְהוּ שֶׁל בּוּיָן, וְשִׁיחֵי חֲרָשִׁים, וְשִׁזּוּרִין, וְשִׁיחֵי
 חוּטָן כְּפֹל שֶׁשָׁה, וְיֵשׁ מִהֶן - מדינים אלו, שנאמרו רק לְמִצְוָה
 לכתחילה, והיינו הדין שיהיו חדשים, שאינו נלמד ממשמעות הפסוק.
 אלא מצוה לכתחילה שיהיו בגדי הכהונה נאים, ולכן בדיעבד אין
 הדבר מעכב, וְיֵשׁ מִהֶן - מדינים אלו, והיינו שיהיו מבּוּיָן, ושזורים,
 וחוטן כפול ששה, שנאמרו לְעַכְבַּב את העבודה, שאינה כשרה אלא
 בבגדים כאלו, כיון שדינים אלו נלמדים ממשמעות הפסוק.
 שנינו בברייתא ש'בד' היינו 'בוץ' שהוא פשתן, הגמרא מבארת מקור
 הדבר. מבררת הגמרא: מִמָּאֵי דְהָאֵי בְּדָתָנָא - [פשתן] הוא. משיבה
 הגמרא: אָמַר רַבִּי יוֹסֵף בְּרַבִּי חֲנִינָא, 'בד' משמעותו דְבַר הַעוֹלָה מִן
 הַקֶּרֶקַע בְּדָבָר - צמח הצומח ביחידות, והיינו פשתן שכל גרעין
 שזורעים יוצא ממנו גבעול אחד בלבד.
 מקשה הגמרא: אִימָא שהכוונה לְעַמָּא - צמר, שכל שער צומח
 ביחידות מהבהמה, ואין שתי שערות יוצאות מגומא אחת. משיבה
 הגמרא: עִמָּרָא מִיַּפְצָל - כל שער ושער מהצמר נחלק מאליו בעורו
 על גבי הבהמה לכמה שערות.
 מקשה הגמרא: בְּתֵינָא נְמִי מִיַּפְצָל - הלא גם גבעולי הפשתן

כשכותשים אותם קודם טווייתם, כל גבעול נחלק לכמה חוטים.
 משיבה הגמרא: עַל יְדֵי לְקוּתָא מִיַּפְצָל - גבעולי הפשתן אינם
 מתחלקים מעצמם, רק על ידי הכאה בעץ וכדומה, מה שאין כן
 בצמר השערות מתחלקות מעצמם בעודם על גבי הבהמה. ולכן
 בהכרח שכונת הכתוב 'בד' מפשתן.
 מקור אחר ש'בד' האמור בבגדי כהונה היינו פשתן: רַבִּינָא אָמַר,
 מִהֶבָּא יש ללמוד הדבר, שנאמר לענין הכהנים בעבודתם (יחזקאל מד
 יח), 'פִּאֲרֵי פְּשֵׁתִים יְהוּ עַל רֵאשִׁים [ומכנסֵי פְּשֵׁתִים יְהוּ עַל
 מְתִנְיָהֶם, לֹא יִחָרְדוּ בְּיוֹעַ]', והרי לענין המכנסים נאמר בתורה (ויקרא
 א 1) 'מְכַנְסֵי בְד', ובנביא נאמר שהמכנסים היו מפשתן, הרי ש'בד'
 היינו פשתן.
 מקשה הגמרא: אָמַר לִיה רַב אִשִּׁי לְרַבִּינָא, לדבריך שהמקור הוא
 רק בדברי יחזקאל, קשה, וְהָא עַד דְּתָתָא יְחֻזְקָא לְמַגְלָן - עד שבא
 יחזקאל ולימד זאת, מהיכן ללמוד דין זה.
 רבינא משיב לרב אשי בקושיא: וְלִמְעָמִיד - ולשיטתך שמקשה
 אתה כן, יש לך להקשות גם, הָא דְאָמַר רַב הִסְדָּא (להלן כב), דְבַר
 זֶה שְׁעַרל פְּסוּל לְעַבּוּדָה בְּמִקְדָּשׁ, מִתּוֹרַת מוֹשֶׁה רַבִּינוּ לֹא לְמַדְנֵנוּ,
 שאינו מפורש בתורה, אמנם מִדְבַּרֵי הַנְּבִיא יְחֻזְקָא לָן בּוּיָן לְמַדְנֵנוּ
 אותו, שנאמר (יחזקאל מד ט) 'כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהִים כֹּל בֶּן נֶבֶר עֵרַל
 לֵב וְעֵרַל בָּשָׂר לֹא יבֹא אֶל מִקְדָּשִׁי (לְשִׁרְתִּינִי), וְיָבִין נֹכַר עֵרַל
 לֵב' הוא כהן מומר, ו'ערל בשר' הוא כהן שאינו מהול, הרי שבהן
 ערל אסור בעבודה. וגם כאן יש לשאול, וכי עַד שְׂבָא יְחֻזְקָא
 ולימד זאת מְגַלָן. אֵלֵא נְמָרָא גְמִירֵי לָהּ - נתקבל דין זה הלכה
 למשה מסיני, וְתָתָא יְחֻזְקָא וְאִסְמְכִיָּה אֶקְרָא - ובא יחזקאל
 וכתב דין זה בפסוק, הָבָא נְמִי בענינינו, נְמָרָא גְמִירֵי לָהּ בּו'
 ש'בד' האמור בבגדי הכהונה היינו פשתן, ובא יחזקאל וכתב זאת
 בפסוק.
 אגב שהביא רבינא את הפסוק ביחזקאל מבארת הגמרא את סיום
 הפסוק. מבררת הגמרא: מִאֵי לֹא יִחָרְדוּ בְּיוֹעַ. משיבה הגמרא: אָמַר
 אֲבִי, כוונת הכתוב שלא יִחָרְדוּ הכהנים את האבנט בעת עבודתם
 בְּמִקּוֹם שְׂמִיזְעִין - במקום שהבשר נכפל על הבשר ומחמת כן מזיע
 שם האדם. בְּתֵינָא, כְּשֶׁשָׂה חוּגְרִין את האבנט, אִין חוּגְרִין אותו לא
 לְמִשָּׁה מִמְתִּינִין, ששומן הבטן נכפל על עצם המתנים וגורם לזיעה,
 וְלֹא לְמַעַל מְאִיצִילֵיהֶן - למעלה מכנגד המרפק, שהידיים מונחות
 תמיד על מקום זה, וגורמות לזיעה, אֵלֵא

המשך ביאור למס' זבחים ליום שני עמ' א

הכהנים אסורים להניח תפילין, ואם הניחו עבודתם פסולה.
 מקשה הגמרא: וְהִתְנִיא בברייתא, אִם הִנִּיחֶן הכהן אִינֵן חוּצְצוֹת,
 ועבודתו כשרה.
 מתרצת הגמרא: לֹא קָשְׁיָא, הָא - דברי רבי אמי שהתפילין חוצצות
 הם בתפילין דִּיד, ואין הכוונה שפוסלות מחמת 'יתור בגדים', כיון
 שהתפילין אין נחשבות לבגד, אלא הכוונה כפשוטו שחוצצות בין
 בשרו של הכהן לכתונת הלבושה על ידו, וְהָא - ודברי הברייתא
 שאינן חוצצות הם בתפילין דְרֵאשׁ, שלא שייך בהם פסול חציצה כפי
 שתבאר הגמרא בסמוך.
 מקשה הגמרא: מִאֵי שְׂנָא דִּיד דְבְּתִיב לגבי הכתונת (ויקרא א 1) 'יִלְבַּשׁ
 עַל בָּשָׂרוֹ' ודרשו מכך שְׁלֵא יְהָא דְבַר חוּצְצֵן בִּינֵנוּ לְבָשָׂרוֹ, דְרֵאשׁ
 נְמִי, הלא בְּתִיב לענין מצנפת כהן גדול (שמות כט 1) 'וְשִׁמְתָהּ הַמְצַנֶּפֶת
 עַל רֵאשׁוֹ', ויש לדרוש שלא תהא חציצה בין המצנפת לראשו.
 מתרצת הגמרא: הִנָּא בברייתא, שְׁעָרֵי של הכהן הגדול הִיָּה נְרָאָה
 בִּין צִיץ שהיה מונח על מצחו, לְמַצְנֶפֶת שחבש בגובה ראשו,

מקשה הגמרא: מִיֵּתִיב, שנינו בברייתא, בְּתִיבִים כְּעֹבְדוֹתָן, וְלִוִּים
 העומדים בְּדוּכָנָן לשורר בשעת הקרבת הקרבנות, וְיִשְׂרָאֵל העומדים
 בְּמַעְמָדָן בהקרבת התמיד בשליחות כלל ישראל, פְּטוּרִין מִן
 הַתְּפִלָּה, שמומת עיסוקם אינם יכולים לבוין בה, וְכֵן פְּטוּרִין מִן
 הַתְּפִלָּין, שהעוסק במצוה פטור מן המצוה. מדייקת הגמרא: מִאֵי
 לָאו - האם לא משמע מדברי הברייתא שהכהנים רק פטורים, אבל
 אִם הִנִּיחֶן הכהן אִינֵן חוּצְצוֹת, כלומר, אינן פוסלות העבודה מדין
 יתור בגדים.
 משיבה הגמרא: לָא, אלא אכן אִם הִנִּיחֶן חוּצְצוֹת, ופוסלות
 העבודה.
 מקשה הגמרא: אִי הָכִי, מדוע אמרה הברייתא 'פְּטוּרִים' והלא
 'אִסוּרִים' מִיַּעַי לִיה לומר.
 מתרצת הגמרא: בִּינֵן דְאִיבָא לִוִּים וְיִשְׂרָאֵל שהזכרו לפטור יחד עם
 הכהנים, דְלֵא מִתְנֵן לִיה - שבהם לא שייך לנקוט לשון אִסוּר, שלא
 שייך בהם 'יתור בגדים', מִשּׁוּם הָכִי תָנָא פְּטוּרִין, אמנם באמת